

Tilstande her og der

En dansk miljøminister er ifølge sagens natur svag, men derfor kan han godt være følsom og forstående

KOMMENTAR

Af HERMAN NIELSEN

MILJØMINISTER Per Stig Møller har i sin aktuelle publikation Miljøtilstanden i Danmark et lille forord, som i sin skræmmende tåbelighed fokuserer præcist på den danske regerings holdning til politik og miljøsagens centrale tema bæredygtighed.

»Jo mere vi ved, jo større

vores fælles viden er, jo bedre bliver diskussionen, og jo bedre bliver de løsninger, som vi vælger på vores miljøproblemer.« Sådan starter forordet.

Det chokerende i hele miljø sagen er da omvendt lige netop, at viden aldeles ikke medfører brug af samme viden. Rige mennesker, der ved meget og kan vide enormt, vil ikke leve på almene, økonomiske vilkår. Derfor hober ubehagelig viden sig op uden at blive brugt, og masser af rige mennesker går til stadighed på arbejde for at samle endnu mere viden til kommende publikationer, som kræver holdningsændringer for at blive fulgt op i virkeligheden. Samtidig skrider miljøødelæggelsen ubønhørligt frem.

Går man til de forskellige ministeriers rapporter (om vand, trafik, landbrug, energi, affald) kan man område for område se den politiske uvilje mod at gøre det nødvendige, fordi det vil medføre drastiske indgreb i de riges etablerede livsform. Altså lader vi fra politisk hold stå til og sætter følgelig alt over styr.

»INGEN AF OS ønsker at save den gren over, som vi selv sidder på. Derfor er det vigtigt, at vi alle kender grenens tykkelse og ved, hvor vi først og fremmest bør save.« Sådan står der midt i forordet. Det er mildt sagt et forfærdeligt billede og en forfærdelig beskrivelse. Andre Gorz har allerede i 1977 tematiseret en sådan tilgang som øko-

inf 23-10-91

fascisme (i Økologi og frihed). At balancere på kanten af sammenbruddet for de etablerede øko-systemer i jagten på yderligere forbrug - til grenen knækker på grund af en regnefejl eller at andre mennesker måske også vil være der; måske desperate mennesker i overlevelsesnød; måske bare så desperate som os efter ... ja efter hvad? Andre kan mangle, gør det ofte i voldsom grad, men da ikke os!

»Med tilstandsredegørelsen som en del af beslutningsgrundlaget er det mit håb, at vi kan nå frem til bred enighed om, hvor vi både på langt og kort sigt kan sætte ind for at bevare og forbedre miljøet, og hvilket råderum vi har, for på kort sigt i det mindste ikke at forringe det og der-

med underminere vore produktions- og levevilkår.« Dette er næsten slutningen af forordet.

Fordi vi lever af produktion kan man ikke slutte, at den så er vigtigere end livet. Det er netop derom, valget står nu. I dag er højere liv udrydningstruet af produktion. Hertil kommer så det nære perspektiv, som Romklubben formulerer kort og konstant: »Konsum i dets nuværende form kan ikke overleve«. Det kan alle, der er nær på fænomenet sige sig selv, og det kan det helt uløselige affaldsproblem understrege igen og igen.

MILJØMINISTER Per Stig Møller er økonomisk rig i forhold til mig, der lever af bistandshjælp. Den forskel

fokuserer mange på som vigtig. Den er i miljø sammenhæng ligegyldig. Godt nok tilhører jeg ikke Romklubben men altså allerede »de riges klub«, som Romklubben så kan siges at være toppen af. Rige mennesker kan altså godt lave fremragende tekster, som ikke er fuldendte - men knudepunkter for en menneskelig dialog, der ser ud til at ebbe ud. Desværre for os alle ...

I et konsum-samfund som det danske vil en miljøminister i sagens natur være svag, og her i bakspejlet kan jeg forstå, at vi har haft følsomme og forstående miljøministre et par gange tidligere.

Herman Nielsen lever af bistandshjælp.